

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בכורות כא

עניין: יצירת הוולד באשה ארבעים יום

בית האוצר להגר"י ענגיל

מערכת א-ד כלל י, ג

דע דלעמ"ש בכלל (ו' וחי') דשם אדם קאי על הנפש לא על הגוף ומפאה זה עובדי כיכבים אין קרוים אדם לפי שאין להם זאת הנפש אשר אל הישראלי יומלא דאפי' נימא דעובר מיקרי אדם מכיון שחילוק בזמני העיבור לפי המבואר בסנהדרין (ד' ל"א ע"ב) נשמה אימתי ניתנה באדם משעת פקידה (משעה שהמלאך שקד השיפה היינו מחלחל העיבור מיד) או משעת יצירה (יצירת הולד שנקדם טלו כנגד גידון ועלמיות) ע"פ דרכי אחר משעת יצירה ואנטוניוס אחר משעת פקידה וא"כ לדעת רבי משעת יצירה הוא דאיקרי אדם וע"פ דמוכח דרבי קיבל מחלחל העיבור מיד מיקרי אדם וע"פ דמוכח דרבי קיבל סברת אנטוניוס דאמר דבר זה לימדני אנטוניוס ומקרא מסייע ופקודתך שמרה רוחי וחלום בס' גור ארי' עה"ת דברים משה כ"ה פסוק ב' ראיתי שכל וו"ל אמנם נראה כי וודאי הי' ראוי ללקות ארבעים כנגד מ' יום של יצירת הוולד וזיוס האמון הוא יום המ' מקבל הולד הנשמה ובכל ל"ט הוא בריאת הגוף ט' עכ"ל וז"ל דזהו כסברת רבי מחלחל ודאי מוכח מנח' סנהדרין הג"ל דקיבל רבי סברת אנטוניוס מכי שמשעת מחט וכ"ל ועכ"פ לרבני הג"ל הג"ל דכ"ס מ' היא שניתנה הנשמה אי"כ קודם יום המ' לא מיקרי אדם וע' אהלות פ"ח מ"ז דהודס מ' יום אינו מטמא בזהל ע"ש וי"ל דהוא חפצס הג"ל

מהר"ל גור אריה כי תצא דברים כד, ב

כתפיו, ולרבנו לא סבירא להו הכי. אמנם נראה כי בודאי היה ראוי ללקות ארבעים כנגד ארבעים יום של יצירת הוולד וביום האחרון הוא יום הארבעים מקבל הוולד הנשמה ובכל ל"ט הוא בריאות הגוף ובגוף הוא החטא שבו היצר הרע והנשמה חטאה עמו שכל המחובר לסמא הרי הוא כמוהו בעודה עם הגוף ולפיכך אמרה תורה ארבעים יכנו שאף הנשמה שעם הגוף חייב המלקות שכל אשר הנשמה עם הגוף שהוא החוטא הרי היא כמוה כדלעיל, אכן כשמכין אותו ל"ט מכות ובוזה שב יצירת הגוף נקי מן החטא שכן אמרו חכמים כל חייבי מלקות נפטרו מידי עונשן על ידי מלקות, והרי בל"ט מכות הוסר החטא מן הגוף, וממילא נמצא הנשמה טהורה שאין בה פחיתות בעצמה רק כאשר היא מצורפת לגוף החוטא וכאשר הגוף נקי מן החטא אין כאן פחיתות וחטא בנשמה ואין צריך להלקותו עוד.

אפיקי ים להגר"א חבר סנהדרין צא:

וא"ל אנטוניוס לרבי נשמה מאימתי וכו' אמר ר' דבר זה וכו' לפי פשט המאמר קשה הדבר לומר שרבינו הקדוש לא ידע דבר זה עד שלמד מאנטוניוס, אבל בוא וראה נפלאות עומק דברי חז"ל מה שרמזו בזה, והוא מ"ש האריז"ל בסוד חשבון ימי העיבור שג' ימים הראשונים של קליטה או נכנסים בו י"ח ניצוצין מחשבון רפ"ח ניצוצין שהם משברי כלים שמתבררים ונעשה מהם פרוץ, והם ג' קווין בג' ימים שהוא ונמצא שרבינו הקדוש ואנטוניוס אין בדבריהם מחלוקת כלל, רק שרבינו הקדוש מדבר בסוד הארת הנשמה שכן נק' בשמה העיקרי משם ס"ג, שהיא אינה מאירה באדם רק אחר מ"ם יום שהוא שעת היצירה, ואלו הם סוד מ"ם דמקוה טהרה שהוא באימא ט' נקודין לכל סטר בסוד מי מדד בשעלו מים וכו' שהוא קו המדה שבו נמדד ז"א וכמ"ש

סנהדרין צא:

פועלים ומשום עובדי דרכים וא"ל אנטוניוס לרבי נשמה מאימתי ניתנה באדם משעת פקידה או משעת יצירה א"ל משעת יצירה א"ל אפשר חתיכה של בשר עומדת שלשה ימים בלא מלח ואינה מסרחת אלא משעת פקידה אמר רבי דבר זה לימדני אנטוניוס ומקרא מסייע שנאמר ופקודתך שמרה רוחי ואמר ליה אנטוניוס לרבי מאימתי

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON